

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2018/1395**z dnia 18 kwietnia 2018 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego za rok budżetowy 2016**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego za rok budżetowy 2016,
 - uwzględniając art. 94 Regulaminu i załącznik IV do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej oraz opinię Komisji Transportu i Turystyki (A8-0078/2018),
- A. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium podkreśla szczególne znaczenie dalszego wzmocnienia legitymacji demokratycznej instytucji Unii poprzez zwiększanie przejrzystości i odpowiedzialności oraz wdrażanie koncepcji budżetowania celowego i właściwego zarządzania zasobami ludzkimi;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków⁽¹⁾ ostateczny budżet Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego (zwanej dalej „Agencją”) na rok budżetowy 2016 wyniósł 70 215 156 EUR, co stanowi wzrost o 6,05 % w porównaniu z 2015 r.;
- C. mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania finansowego Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego za rok budżetowy 2016 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) stwierdził, iż uzyskał wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe Agencji jest wiarygodne oraz że transakcje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2016 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 98,07 %, co oznacza spadek o 1,16 % w porównaniu z rokiem 2015, oraz że wskaźnik wykonania środków na płatności wyniósł 97,80 %, co oznacza wzrost o 1,28 %;
2. odnotowuje wdrożenie w ramach budżetu na 2016 r. ostatniego etapu dwuczęściowej restrukturyzacji budżetu przeprowadzonej w 2014 i 2015 r., mającej wpływ na lata budżetowe 2015 i 2016; zauważa, że nowa struktura ma lepiej wspierać potrzeby biznesowe Agencji poprzez wyodrębnienie działań finansowanych w ramach projektu i finansowania przeznaczonego na te konkretne działania (fundusze R0); zwraca się do Agencji o przekazanie organowi udzielającemu absolutorium informacji na temat praktycznych skutków i korzyści płynących z nowej struktury budżetu;

Zobowiązania i przeniesienia

3. zauważa, że wykorzystano 54 % całkowitej kwoty przeniesień z roku 2015 na 2016 (36 450 711 EUR), 43 % pozostało „otwarte” (należna kwota, której jeszcze nie zapłacono), a 2 % anulowano;
4. odnotowuje, że przeniesienia są często w części lub całkowicie uzasadnione wieloletnim charakterem programów operacyjnych Agencji, niekoniecznie oznaczają niedociągnięcia w planowaniu i wykonaniu budżetu oraz nie zawsze są sprzeczne z zasadą jednoroczności budżetu, zwłaszcza jeżeli są planowane przez Agencję z wyprzedzeniem i przedstawiane Trybunałowi;

Przesunięcia

5. odnotowuje fakt, że w 2016 r. Agencja dokonała ogółem 8 przesunięć między tytułami budżetowymi; odnotowuje, że przesunięcia te nie przekroczyły poziomu 10 % środków zapisanych na dany rok budżetowy w linii budżetowej, z której jest dokonywane przesunięcie, w przypadku przesunięć z jednego tytułu do drugiego, z wyjątkiem przesunięć dokonanych na koniec roku zgodnie z przyjętą przez Radę Administracyjną w drodze procedury pisemnej nr 11/2016 decyzją w sprawie przesunięć budżetowych między tytułami powyżej limitu wynoszącego maksymalnie 10 %;

⁽¹⁾ Dz.U. C 84 z 17.3.2017, s. 82.

Zamówienia publiczne i polityka kadrowa

6. zwraca uwagę na fakt, że Agencja ogłosiła 66 postępowań o udzielenie zamówienia, w tym 5 z zastosowaniem specjalnej procedury negocjacyjnej, a pozostałe 61 z zastosowaniem otwartej procedury negocjacyjnej dotyczącej zamówień o niskiej wartości;
7. na podstawie informacji przekazanych przez Agencję odnotowuje, że w 2016 r. zatwierdzony plan zatrudnienia Agencji przewidywał 202 stanowiska; zauważa, że Agencja wzięła pod uwagę cel 198 stanowisk, który jest celem od dnia 1 stycznia 2017 r.; zauważa, że wskaźnik obsadzenia stanowisk w stosunku do tego celu wyniósł 98,48 %;
8. odnotowuje wyniki trzeciej analizy porównawczej dotyczącej stanowisk w Agencji, wskazujące, że 21,80 % personelu zajmuje się wsparciem administracyjnym i koordynacją, 70,93 % personelu wykonuje zadania operacyjne, a 7,26 % – zadania neutralne; zauważa, że w 2016 r. – w ramach pierwszej 5-procentowej redukcji personelu przeprowadzonej zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie programowania zasobów dla agencji zdecentralizowanych – zlikwidowano pięć stanowisk przewidzianych w planie zatrudnienia na rok 2015, co spowodowało spadek liczby stanowisk statutowych z 207 do 202, oraz że Agencja zrealizowała program prac na rok 2016, mając do dyspozycji jedynie 198 stanowisk, gdyż 4 stanowiska zamrożono z uwagi na cięcia przewidywane na rok 2017; zauważa, że całkowita liczba pracowników pozostała na tym samym poziomie, tj. 246 osób; z zadowoleniem odnotowuje, że w 2017 r. przewidziano utworzenie 14 stanowisk statutowych związanych ze współpracą w zakresie zadań dotyczących straży przybrzeżnej;
9. ubolewa nad dużą nierównowagą płci w obrębie zarządu Agencji (19 % do 81 %), które to zjawisko nie poprawiło się w porównaniu z rokiem ubiegłym; na podstawie informacji uzyskanych od Agencji stwierdza jednak, że powołanie tych członków nie wchodzi w zakres jej kompetencji, oraz że wśród kadry kierowniczej wyższego szczebla Agencji równowaga płci wyrażała się stosunkiem 50:50;
10. podkreśla, że równowaga między życiem zawodowym a prywatnym powinna stanowić element polityki kadrowej Agencji; wzywa Agencję do przedstawienia bardziej dokładnego rozbicia stosunkowo wysokiej kwoty (7 841,70 EUR) na działalność związaną z dobrostanem na pracownika w 2016 r.; zauważa, że średnia długość zwolnienia chorobowego na jednego pracownika wynosiła 5,9 dnia;
11. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Agencja wprowadziła ogólny przepis wykonawczy w sprawie zapobiegania nękananiu psychicznemu i molestowaniu seksualnemu; wzywa Agencję do wspierania organizacji szkoleń i sesji informacyjnych w celu podnoszenia świadomości pracowników;
12. z zadowoleniem odnotowuje fakt, że w 2016 r. do Agencji nie wpłynęły żadne skargi, nie wszczęto postępowań przed sądem ani nie zgłoszono przypadków związanych z zatrudnianiem lub zwalnianiem personelu;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi, przejrzystość i demokracja

13. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Agencja udostępniła publicznie na swojej stronie internetowej „deklaracje zobowiązań i poufności” podpisane przez członków jej Rady Administracyjnej, a także ich życiorysy;
14. z satysfakcją odnotowuje, że w 2015 r. Rada Administracyjna Agencji przyjęła strategię przeciwdziałania nadużyciom finansowym i ich wykrywania, a w 2016 r. wdrożyła także szereg szczegółowych działań, w tym szkolenia dotyczące etyki i uczciwości;
15. docenia fakt, że w 2016 r. Agencja nie odnotowała żadnego przypadku konfliktu interesów;
16. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Agencja przyjęła politykę dotyczącą sygnalistów, która zapewnia pracownikom wszelkie stosowne informacje dotyczące informowania o nieprawidłowościach i gwarantuje zachowanie poufności pracownikom, którzy w dobrej wierze zgłaszają poważne nadużycia lub obawy; zauważa z zadowoleniem, że w 2016 r. nie zgłoszono żadnego takiego przypadku;
17. wyraża potrzebę ustanowienia niezależnego organu ds. ujawniania, doradztwa i zgłaszania, posiadającego wystarczające zasoby budżetowe, aby pomóc sygnalistom w wykorzystaniu odpowiednich kanałów ujawniania informacji o możliwych nieprawidłowościach naruszających interesy finansowe Unii, przy jednoczesnym zachowaniu poufności oraz oferowaniu im wsparcia i porad, które są im potrzebne;

Główne osiągnięcia

18. z zadowoleniem przyjmuje trzy główne osiągnięcia wskazane przez Agencję w 2016 r., a mianowicie:
 - wdrożyła ona nową metodologię wizyt w państwach członkowskich i nadzorowała włączenie oceny oszczędności kosztowej do horyzontalnej analizy cyklu wizyt w państwach członkowskich;

- wprowadzono pierwsze usługi operacyjne w ramach projektu nadzoru morskiego programu Copernicus, co dało początek synergii, która utrzyma i wzmocni oferowane przez Agencję produkty i usługi obserwacji Ziemi w nadchodzących latach;
- Agencja stworzyła specjalne, dobrowolne narzędzie do wspierania działań państw członkowskich w zakresie egzekwowania i wdrażania unijnych przepisów i norm w celu zmniejszenia związanych z żeglugą zagrożeń dla środowiska naturalnego; (dyrektywa dotycząca zawartości siarki ⁽¹⁾ i dyrektywa w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów ⁽²⁾);

19. ubolewa nad tym, że Agencja nie stosuje wskaźników oddziaływania i wskaźników wyników, aby dalej usprawnić korzystanie z kluczowych wskaźników skuteczności działania; odnotowuje jednak, że jednolity dokument programowy Agencji wyraźnie wskazuje oczekiwane oddziaływanie i wyniki każdego rodzaju działalności;

Audyt wewnętrzny

20. odnotowuje fakt, że w 2016 r. organy audytowe Agencji nie wydały żadnych krytycznych zaleceń z audytu ani uwag, które mogłyby prowadzić do sformułowania zastrzeżeń w rocznym poświadczeniu wiarygodności; z zadowoleniem zauważa, że do dnia 31 grudnia 2016 r. zastosowano się do wszystkich zaleceń i uwag wynikających z różnych audytów przeprowadzonych przed rokiem 2016;
21. zauważa, że Służba Audytu Wewnętrznego (IAS) przeprowadziła audyt na temat działań finansowanych w ramach projektu w Agencji i stwierdziła, że ogólnie rzecz biorąc, systemy zarządzania i kontroli Agencji dotyczące działań finansowanych w ramach projektu są odpowiednio opracowane oraz skutecznie i wydajnie wdrażane; zauważa jednak, że IAS ustaliła obszary wymagające usprawnienia, związane z dostępnością informacji zarządczych na temat planowania i wykorzystania zasobów w przypadku działań finansowanych w ramach projektu; przyjmuje do wiadomości, że w dniu 30 stycznia 2017 r. IAS wydała trzy zalecenia, z których jedno zostało przyjęte przez Agencję; wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o wprowadzeniu tych zaleceń w życie;
22. z zadowoleniem odnotowuje, że Agencja opracowała własne narzędzia służące podejmowaniu działań następczych w związku z zaleceniami wydanymi przez Służbę Audytu Wewnętrznego i Trybunał oraz że wszystkie zalecenia i uwagi z audytu wydane do dnia 31 grudnia 2016 r. zostały wdrożone;

Kontrola wewnętrzna

23. zwraca uwagę na fakt, że Agencja opracowała i wdrożyła szereg środków wewnętrznych mających na celu dopilnowanie, by jej działania podlegały kontroli, oraz zapewnienie kierownictwu wystarczającej pewności, że cele Agencji zostaną osiągnięte; zauważa, że Agencja wdrożyła pełny zestaw standardów kontroli wewnętrznej, opartych na równoważnych standardach ustanowionych przez Komisję, a także minimalne wymogi przyjęte przez Radę Administracyjną Agencji; zauważa, że główne działania w roku 2016 dotyczyły zapobiegania nadużyciom finansowym i ich wykrywania oraz zarządzania dokumentami;
24. zauważa, że według sprawozdania Trybunału w 2014 r. Agencja zawarła umowę ramową na kwotę 3 500 000 EUR na zakup towarów i usług informatycznych przez okres sześciu lat; zauważa, że Agencja nie doszacowała potrzeb i prawdopodobnej wartości umowy, przez co do końca 2016 r. wykorzystano już 80 % środków; ubolewa nad tym, że trzeba było rozpocząć nowe postępowanie o udzielenie zamówienia cztery lata wcześniej, niż oczekiwano, co generuje dodatkowe koszty administracyjne; na podstawie odpowiedzi Agencji zauważa, że określanie potrzeb związanych z tą umową było szczególnie trudne, ponieważ w czasie przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia wciąż trwały negocjacje dotyczące umowy o delegowaniu zadań dla Copernicusa i, co ważniejsze, nie było jasne, czy i w jakim stopniu w ramach tej umowy będą się kwalifikować koszty informatyczne;
25. zauważa, że według sprawozdania Trybunału w 2016 r. Agencja zawarła siedem umów ramowych na zakup systemów walki z zanieczyszczeniem olejami; zauważa, że postępowanie o udzielenie zamówienia wszczęto w oparciu o założenie, że łączna wartość siedmiu umów ramowych wyniesie 7 000 000 EUR; wyraża ubolewanie, że przyjmując to założenie, nie doszacowano potrzeb Agencji i podpisano siedem umów ramowych o wartości 7 000 000 EUR każda, co daje całkowitą wartość umów wynoszącą 49 000 000 EUR; na podstawie odpowiedzi Agencji stwierdza, że w okresie między wstępnym oszacowaniem potrzeb i faktycznym wszczęciem postępowania przewidziane potrzeby uległy zmianie;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/802 z dnia 11 maja 2016 r. odnosząca się do redukcji zawartości siarki w niektórych paliwach ciekłych (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 58).

⁽²⁾ Dyrektywa Komisji (UE) 2015/2087 z dnia 18 listopada 2015 r. zmieniająca załącznik II do dyrektywy 2000/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku (Dz.U. L 302 z 19.11.2015, s. 99).

Wyniki

26. odnotowuje, że w 2016 r. kontynuowano współpracę z uczestniczącymi państwami członkowskimi i organami Unii, w tym świadczenie usług dla agencji Frontex (kontrola granic), EFCA (monitorowanie rybołówstwa), OLAF (służby celne i nielegalna działalność transgraniczna), MAOC-N (egzekwowanie prawa – narkotyki) i EUNAVFOR (zwalczanie piractwa i przemytu ludzi);
27. zauważa, że wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany rozporządzenia ustanawiającego Agencję, mający na celu rozwój europejskiej współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej, wywarł istotny wpływ na wieloletnie programowanie prac Agencji przeprowadzone w 2016 r.; zauważa ponadto projekt pilotażowy zainicjowany przez Parlament, mający na celu przeanalizowanie i dalsze rozwijanie w latach 2016–2017 synergii między Agencją, Frontex i EFCA w celu zacieśnienia współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej; z zadowoleniem przyjmuje zakończenie procedury ustawodawczej i przyjęcie aktu zmieniającego⁽¹⁾ pod koniec 2016 r.;
28. przypomina, że zadania Agencji mogą być wykonywane skuteczniej na szczeblu europejskim niż na szczeblu krajowym, jak ma to miejsce w przypadku jej wkładu na rzecz bezpieczeństwa morskiego oraz zapobiegania zanieczyszczeniom powodowanym przez statki, a także instalacje przybrzeżne służące do wydobywania gazu i ropy naftowej w Europie; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Agencja dąży do synergii działań z innymi agencjami Unii, aby zyskać na skuteczności i wydajności oraz ograniczyć koszty; z zadowoleniem przyjmuje i popiera w tym ramach współpracę Agencji z innymi agencjami unijnymi, która służy wspieraniu programu Unii w zakresie migracji, np. dzięki świadczeniu przez Agencję coraz większej liczby usług na rzecz Frontexu zgodnie z odnowioną i uaktualnioną trzyletnią umową o gwarantowanym poziomie usług, zawartą w 2016 r.; zauważa również, że Agencja ukończyła udzielanie zamówień na usługi w zakresie zdalnie kierowanych bezzałogowych systemów powietrznych do celów nadzoru morskiego; zachęca Agencję do współpracy z innymi agencjami unijnymi w rozwiązywaniu kryzysu uchodźczego, także gdy chodzi o wykonywanie działań o decydującym znaczeniu, które wykraczają poza jej pierwotny mandat, np. udostępnienie personelu i wiedzy fachowej czy wsparcie operacyjne, aby pomóc stawić czoła kryzysowi uchodźczemu;
29. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 18 kwietnia 2018 r.⁽²⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1625 z dnia 14 września 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1406/2002 ustanawiające Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 77).

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0133 (zob. s. 393 niniejszego Dziennika Urzędowego).